

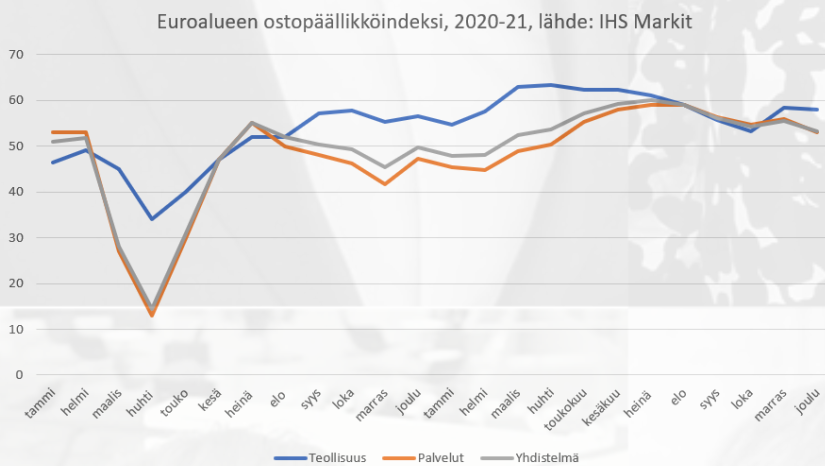
Rekrytointitallin markkinakatsaus 1/2022, Tammikuu. Teema: Teollisuuden työmarkkinat

Rekrytointitallin markkinakatsaus on joka toinen kuukausi ilmestyvä katsaus, jossa käsitellään kotimaisia työ- ja rekrytointimarkkinoita sekä niihin liittyviä tekijöitä aina maailmantalouden heilahteluista lähtien. Markkinakatsaus ilmestyy aina myös uutiskirjeemme yhteydessä. Tilaa [uutiskirje tästä](#).

- **Rekrytointimarkkinoilla on nyt vauhti päällä. Ensi merkit tästä olivat jo ilmassa 2021 alkupuoliskolla ja varovaisuus vaihtaa työpaikkaa on hävinnyt. Paljon puhutaan laajasti työmarkkinoiden kohtaanto-ongelmasta, etenkin joidenkin palvelualojen osalta. Koetun talousshokin johdosta on yhä liian aikaista sanoa, onko kyseessä (rakenteellinen) uuden tason kohtaanto-ongelma vai pikemminkin uuden markkinatilanteen aiheuttama kitkatyöttömyysongelma, joka purkautuu markkinoilla ajan kanssa.**
- **Avointen työpaikkojen määrän hurjin kasvuvauhti näyttäisi taittuneen. Toki 43 700 (n. 90%) avointa paikkaa enemmän kuin vuosi sitten ja 65% enemmän kuin kaksi vuotta sitten. Työllisyysprosentti Suomessa nousi 72,8 prosenttiin, eli on ylittänyt pandemiaa edeltävän tason. Great Resignation eli ”Suuri irtisanoutumisaalto” ei ole Suomessa todennettavissa niin kuin esim. Yhdysvalloissa ja Britanniassa.**
- **Talouseläytystä hyvin ennakoivat Euroalueen ostopäällikköindeksit pysyvät yhä verrattain korkealla, vaikkakin palvelualojen odotuksia laskeekin kiristävät pandemiarajoitteet. Vastaavasti syksyllä kovasti keskusteltu komposiittipula näyttää helpottumisen merkkejä, ja siksi teollisuuden indeksit ovat taas kääntyneet nousuun.**
- **Viimeisen puolen vuoden aikana rekrytointi pelkällä ilmoitushaulla on monesti osoittautunut riittämättömäksi ja siksi suora haku tai ns. [hybridihaku](#) ovat olleet yhä merkittävämmässä roolissa rekrytointimarkkinoilla.**
- **Nostamme vuonna 2022 markkinakatsauksissamme eri aloja teemamaisesti esiin. Tässä katsauksessa käsittelemme teollisuuden työmarkkinoita. Teollisuuden jo hyvän kysynnän lisäksi tilauskirjat ovat nyt aivan ennätyslukemissa ennakoiden kovaa kysyntää teollisuuden alan osaajista niin suorittavan kuin asiantuntijatasen työn puolella ainakin seuraavan 12-36 kuukauden tähtäimellä. Lisää teollisuuden työmarkkinoista voit lukea täältä: <https://www.rekrytointitali.fi/teollisuus-ja-palvelut>**

1. Maailmantalous

Euroalueen ostopäällikköindeksi antaa tietoa tulevaisuuden näkymistä yritystasolla. Etenkin palvelualoilla huoli Covid-19 leviämisestä ja rajoitustoimenpiteistä on näkynyt verrattain vahvana. Syksyä varjostivat komponentti- ja työvoimapula. Nyt teollisuuden komponenttipula näyttäisi helpottavan, mutta vastaavasti palvelualoja painaa kiristyneet pandemiarajoitukset. Vielä viime vuoden alkuvuodesta puhuttiin nopeasti saapuvasta kaksoistaantumasta, sitten odotukset keskittyivät siihen, kuinka iso talouskasvu on tulossa, mutta nyt on hidastuneiden talouskasvun ja nopeutuneen inflaation myötä makrotaloudellinen keskustelu käy lähinnä inflaation ja sen hillitsemisen ympärillä. Q3/2021 Euroalue pääsi jo käytännössä BKT:ssa samalle tasolle kuin ennen pandemiaa. Konsensus markkinoilla on se, että keskuspankit (etenkin USA:n) alkavat pikku hiljaa kiristää rahapolitiikkaansa nostamalla ohjauksorkoja.

*Yli 50 arvo kertoo odotusten kasvusta edelliskuukauteen nähden.

2. Suomen talous ja teollisuus

Suomi on selvinnyt pandemian aiheuttamasta talouskriisistä suhteellisen pienin taloudellisin vaurioin muihin länsimaihin verrattuna. Kriisivuoden 2020 BKT supistui 2,9% verrattuna vuoteen 2019. Alkuvuosi (Q1/2021) oli hitaan toipumisen aikaa, Q2:n (2021) aikana BKT nousi jo yli pandemian edeltävää tilannetta.

Yhä jatkuvat massiiviset valtioiden tukipaketit ja keskuspankkien tukiotot ovat pitäneet yllä luottamusta etenkin teollisuudessa, mikä on hyvä merkki Suomen vientiteollisuusvetoiselle kansantaloudelle. Suomen teollisuustuotanto on pystynyt erittäin sitkeästi kohtaamaan talouden kysyntäshokin verrattuna verrokkimaihin (ks. kuvio alla).

Industrial production, 2018=100

Lähde: Kuntarahoitus, Tilastokeskus, Macrobond

Sen lisäksi, että teollisuus Suomessa on tähän asti pärjännyt hyvin, niin myös uusien tilausten suhteen tilanne näyttää valoisammalta kuin vuosiin.

Teollisuuden uudet tilaukset

Lähde: Kuntarahoitus, Tilastokeskus, Macrobond

Vaikka verrokkeihinsa verrattuna Suomi on pärjännyt hyvin pandemian aiheuttamasta kriisistä, talouskasvu tulee näillä näkymin niin Suomessa kuin Euroalueella hidastumaan. Työmarkkinoilla tämä tulee näkymään työvoiman maltillisesti jatkuvana kysyntänä. Sen sijaan eri alojen välinen liikehdintä tulee näillä näkymin jatkumaan. Esim. teollisuuden osalta on jo hyvän aikaan puhuttu osaajapulasta, kun taas joillain aloilla työvoiman tarjonta (esim. palvelualat) on ilmeisesti vähenemään päin.

Suomen pankin ennuste BKT 12/2021

	2020	2021	2022	2023	2024
Suomi	-2,9	3,5	2,6	1,5	1,3
Euroalue	-6,5	5,1	4,2	2,9	1,6
Maailma	-2,8	5,9	4,4	3,8	3,4

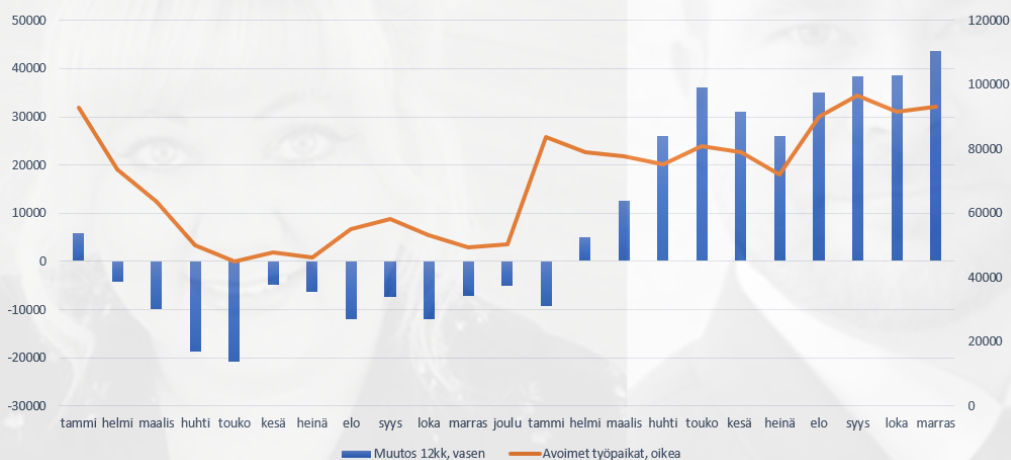
3. Työllisyyslukujen kehittyminen

Verrattuna viime vuoden vastaaviin lukuihin työttömien työnhakijoiden määrä on vähentynyt 61 800 henkilöllä (TEM, Työllisyyskatsaus, joulukuu 2021), mutta työttömiä on siltikin vielä 24 100 enemmän kuin kaksi vuotta sitten 2019. Näistä kokoaikaisesti lomautettuja on 39 300 vähemmän kuin vuosi sitten, joten työmarkkinoiden dynamiikka on ennen muuta kohdistunut lomautettujen määrän vähenemiseen suhteessa muihin työnhakijoihin.

Avointen työpaikkojen määrä valottaa tulevaisuuden työllisyysnäkymiä, joissa ollaan palautumassa pandemiaa edeltävään aikaan ja paljon sen ylikin. Marraskuussa 2021 oltiin avointen työpaikkojen määrässä jo liki 65% korkeammalla tasolla kuin vuoden 2019 marraskuussa. Näin ollen meillä on nyt pandemian pahimman vaiheen jälkeen kesästä lähtien ollut paradoksaalinen tilanne, jossa sekä työttömien että avointen työpaikkojen määrä on kasvanut verrattuna pandemiaa edeltävään verrokkiuuteen 2019.

Kohtaanto-ongelmasta puhutaan silloin kun työnantajat ja työntekijät eivät ”kohtaa markkinoilla”. Maantieteellinen sijainti, tarvittava osaamistaso tai muut rakenteelliset tekijät ovat perinteisesti olleet aiheita, joiden yhteydessä puhutaan kohtaanto-ongelmasta. Se, mitä nyt koetaan esim. palvelualojen markkinoilla ei ole välttämättä tällainen kohtaanto-ongelma, vaan työmarkkinoiden pandemian jälkeiseen dynamiikkaan liittyvä kitkатыöttömyysongelma, joka purkautuu markkinoilla itsestään, mutta näkyy vastaisuudessa mm. palkkatason nousuna.

Avoimet työpaikat 2020-21 ja muutos 12 kk

Avointen työpaikkojen määrässä näkyy sekä kausivaihtelut että pandemian aiheuttamat muutokset sekä Q2:sta alkanut työmarkkinoiden avautuminen.

4. Rekrytointimarkkinat

Olemme keskittyneet katsauksissamme *asiantuntijatason* (asiantuntijat, esihenkilöt, toimihenkilöt) rekrytointeihin. Loppukädessä asiantuntijatason työllisyystilanteen kehittymisen ratkaisee yritysten investointihalukkuus. Esim. kuten ostopääliköindeksistä käy ilmi. Teollisuuden puolella on käytännössä koko pandemian ajan ollut kova kysyntä, ja huimaa tilauskantoja tarkastellessa voidaan odottaa teollisuuden niin suorittavan kuin asiantuntijatason tehtäviin olevan suuri kysyntä ainakin seuraavan 12-36 kuukauden tähtämellä.

Suomen rekrytointimarkkinoilla silmiinpistävää on työllisyysasteen nousu, eli ihmisiä on tullut työmarkkinoiden ulkopuolelta työmarkkinoille. ”Suuri Irtisanoutumisaallosta” eli Great Resignationista ei siinä mielessä siis ole Suomessa samalla tavalla viitteitä kuin esim. Yhdysvalloissa tai Britanniassa, joissa osa ihmisistä on (toistaiseksi) poistunut työmarkkinoilta. Sen sijaan työpaikkoja vaihdetaan nyt ahkerasti, mikä näkemyksemme mukaan on ennemminkin tulkittavissa *kitkatyöttömyydeksi* kuin pitkäaikaiseksi *kohtaanto-ongelmaksi*.

Kirjoitimme keväällä [markkinakatsauksessamme](#):

”Nyt osaajien kysynnän kasvaessa on jo ilmassa merkkejä siitä, että suorahaku-tyyppiset rekrytoinnit tulevat olemaan jälleen niskan päällä asiantuntijatason rekrytoinneissa. Tähän on työnantajien syytä varautua.”

Työvoiman kysyntä ei ainakaan ole viime katsauksemme jälkeen laantunut, joskin kovin nousupiikki on tasoittunut, joten pysymme yhä samalla linjalla: [suorahaku / hybridihaku](#) tulee olemaan isossa roolissa paikkoja täytettäessä myös vuonna 2022.

Lisätiedot:

Mikko Kaikkonen
Toimitusjohtaja
Rekrytointitali Oy
0405773768
mikko.kaikkonen@rekrytointitali.fi